

Gra o tron: królowa przez 30 minut Foumban | Kamerun

Czy to możliwe? Królowa przez 30 minut? Życie pisze zaskakujące scenariusze, a księżniczka Ngungure naprawdę panowała tylko 30 minut. Chyba ustanowiła światowy rekord krótkości władzy!

Zaskakujące symbole królestwa

W Foumban dwóch miejsc przeoczyć nie sposób: nowego muzeum etnograficznego i królewskiego pałacu. Muzeum wygląda jak senny koszmar architekta: na budowli przysiadł gigantyczny pająk, a wejście do środka wiedzie przez paszcze dwóch węży.

- Co to jest?! - patrzę zdumiona, bo czegoś takiego jak żyję nie widziałam.
- Godło królestwa. - odpowiada przewodnik śmiertelnie poważnie.

Pająk na tronie? Ale faktycznie to niepozorne stworzenie trafiło do godła królestwa Bamoun, którego władcy panowali na tych ziemiach od XIV do XXI wieku! Ostatnim władcą z dynastii Bamoun był Ibrahim Mbombo Njoya (wnuk wielkiego sułtana Ibrahima Njoya Wielkiego), który panował od 1992 roku do 2021 r. kiedy to zmarł z powodu... COVID-19.

W godle królestwa są trzy symbole, które dla nas wyglądają zaskakująco, ale są pełne znaczeń:

- podwójny dzwon oznacza patriotyzm i był od stuleci używany przez władców do zwoływania wojsk i zagrzewania ich do walki
- pająk oznacza pracowitość, gdyż poddani powinni być wytrwali w działaniu jak pająk nieprzerwanie tkający swoją sieć
- dwugłowy wąż to przedstawienie zwycięstw Bamoun i symbol potęgi królestwa

Dlatego węża, pająka i dzwon zobaczymy w siedzibach i na portretach władców i do dziś to godło znajdziemy w całym mieście.

W pałacu władców

Wchodzimy do wnętrza pałacu. Wśród rozlicznych portretów i broni widać rozwieszony na ścianie powłóczyście szaty, obok których położone są maski. Nosili je członkowie tajnych stowarzyszeń, a w królestwie było ich kilka. *Ngiri* było przeznaczone dla książąt, podczas gdy do *mitngu* mógł wstąpić każdy, niezależnie od statusu społecznego (oczywiście po przejściu odpowiedniego ceremoniału inicjacyjnego). Natomiast aby dostać się do *mfon* należało urodzić się bliźniakiem lub być synem księżniczki.

Spora część ekspozycji poświęcona jest wielkiemu wizjonerowi i władcy Ibrahimowi Njoya (o którym z pewnością napiszę!) oraz stworzonemu przez niego tajnemu alfabetowi A-ka-u-ku. Te dziwne kreski, jakie widać niekiedy na tablicach z imionami władców i datami ich panowania, to właśnie ów alfabet. Jedno imię wyróżniało się zaskakująco precyzyjnymi (i krótkim!) panowaniem.

Gra o tron

Księżniczka Ngungure (Nchetfon) siedziała na tronie dokładnie 30 minut i przez tyle czasu była władczynią królestwa. Jak do tego doszło? Życie na dworze królewskim przypominało spacer po polu minowym. Knowania, intrygi, zamachy i trucizna - to była codzienność władców nie tylko w Europie. Także i w Foumban trwała ciągła walka o władzę. Król Mbuembue (Mbuombuo, 11

władca dynastii Bamoun), był nie tylko wielkim przywódcą (to on rozszerzył zasięg królestwa podbijając okoliczne ludy). Opisywano go wręcz jako olbrzyma o niezwyklej sile. Miał ponoć dwa metry wzrostu, a jego głos (zwłaszcza gdy był w złym humorze!) niósł się kilometrami.

Gdy został zamordowany, na tron wstąpił jego syn, ale wkrótce i on został zgładzony. Niebawem w bitwie ginie też jego syn (Mbienkou, 13 król) wraz z królewskimi braćmi. Kto ma objąć tron? Sytuację wykorzystuje Nguhuo: wpływowy dostojnik i... dawny niewolnik króla Mbuembue. Korzystając ze swej pozycji na dworze, w niejanych okolicznościach, zostaje 14 królem Bamoun, choć nie ma królewskiej krwi. Władza szybko uderza mu do głowy. Staje się tyranem. Skutecznie tłumi wszelkie spiski, bo udaje mu się zachować tron przez 45 lat (od 1818 r. do 1863 r.). Jednak w jego otoczeniu nie brak ludzi wciąż intrygujących przeciwko niemu. Nadzieją na zmianę jest Nsangu, wnuk wielkiego króla Mbuembue. Przewodzi buntowi ludu i w końcu doprowadza do ucieczki znieawidzonego Nguhuo.

Królowa przez 30 minut

Aby Nsangu mógł legalnie wstąpić na tron, jego matka zostaje intronizowana, a następnie przekazuje władzę swojemu synowi. Czemu nie zostaje prawowitą królową? Bowiem w królestwie panuje system monarchiczny dziedziczenia z ojca na syna, a prawo zabrania przekazywania władzy w ręce kobiet. A ponieważ Nsangu jest wnukiem - nie synem - prawowitego króla, potrzebny jest fortel.

Co czuła chwilowa królowa? Nie wiadomo. Przez krótkie trzydzieści minut, księżniczka Ngungure była królową. Kobieta u szczytu władzy. Ta, która przywróciła odwieczny porządek dynastii lecz zapłaciła za to najwyższą cenę... Niejasne są bowiem okoliczności jej śmierci: zdaniem niektórych historyków Ngungure popełniła samobójstwo, aby uniknąć dalszej walki o sukcesję. Dzięki jej poświęceniu Nsangu zapewnił ciągłość dynastii i otrzymał przydomek Ngungure Shetfon „ta, która przewyższa króla”.

Ona przeszła do historii, jako najkrócej panująca królowa...

(c) Anna Olej-Kobus | AfrykAnka.pl

Jeśli ten wpis Ci się przydał, będę Ci wdzięczna za kawę: www.buycoffee.to/afrykanka

Więcej inspirujących opowieści znajdziesz w moich książkach:

- [Zwierzęta Afryki. Przewodnik na safari](#)
- [Namibia. Przez pustynię i busz](#)
- [USA. Droga 66 i Dziki Zachód](#)

Do kupienia z autografem w sklepie www.namib.pl

Kupując w naszym sklepie NAMIB.pl wspierasz prowadzenie blogów: AfrykAnka.pl oraz TravelNamibia.pl